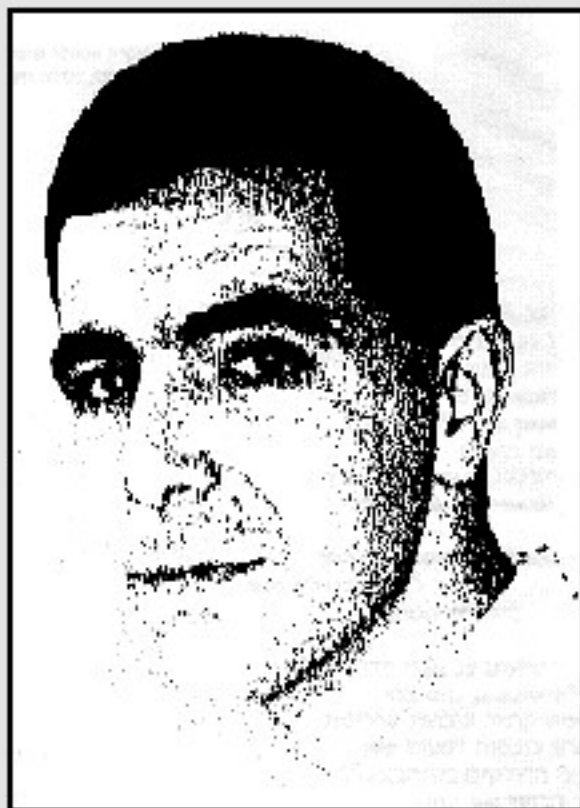

לזכרו של נחמני חיים ז"ל

חיים נחמני

3.1.93 - 19.8.67

י"א אב תשכ"ז - י' טבת תשנ"ג

דברי ראש המרחב על קברו הפתוח של חיים ז"ל

אנחנו עומדים כאן, חיים, ליד קברך הפתוח, וחלב מטאן לחאמין.

אנחנו עומדים כאן, חיים, ליד קברך הפתוח, והשכל אינו מספק חסבר, והחינוך אינו נותן צדוק.

אנחנו רגילים להיות אתך, חיים, יחד.

שעות רבות אנחנו יחד, בימים ובלילות, מתמודדים שכם אל שכם, במלחמה הקשה, האכזרית, מול ארגוני הסוד.

אנחנו רגילים להיות אתך יחד, חיים, בימי קיץ לוחטים ובלילות חורף קרים, בדרכי עפר ועל גבעות סרשים.

אנחנו רגילים להיות אתך, חיים, בדרכים אפלות, במקומות מסתור, נכונים אל מול הבלתי נודע.

אנחנו רגילים להיות אתך יחד חיים, בסיטואציות קשות ומתישות, עומדים נכוחה מול המסוכן, הקשה, האכזרי - ויחזאים בדרך כלל כשידנו על העליונה.

אנחנו רגילים לראות אותך, חיים, צועד זקוף קומה, גופך החסון נטוי קדימה, ורגלך מובילות אותך בצעדים נמרצים לעבר חמטרת הבאה, לקראת ההתמודדות הבאה, אל מול פני הקושי הבא.

דברים לזכרו של נחמן חיים ז"ל

אנחנו רגילים לראות אותך, חיים, גבוה, תמיר, נאה, בטוח בעצמך, מחייך, נוקט עמדה, מביע הערכה וממלא בנועם וברוגע, אבל בנחישות והחלטיות, את חלקך במלחמתנו היום-יומית. והנה, לפתע, אנחנו מוצאים את עצמנו, חיים, מליים אותך בדרכך האחרונה.

כשנולדת בירושלים לאחר מלחמת ששת הימים להוריך אני ורפאל, קיוותה אמך, כמו הורים רבים באותם ימים, שהנה זו היא המלחמה האחרונה.

אבל דווקא המלחמה שבסיומה אתה באת לעולם, סימלה את תחילתה של מלחמה אחרת, מסוג שונה, שנמשכת כבר כמעט 30 שנה, וסופה מי ישרנו: מלחמת העם היהודי בטרור הערבי.

גדלך הועיד אותך, חיים, להיות אחד מן החיילים האלמונים, העומדים בקו האש הראשון של המלחמה המתמדת הזאת. חיילים ללא מדים, חנמצאים יום יום ושעה שעה, חשופים נוכח פני האויב מונעים על-ידי עוז רוחם ומוגנים על-ידי אומץ לבם.

ורצה הגורל שבמלחמה הזו תימול, ותעתע הגורל שתיפול בירושלים, עיר הולדתך, בירת ישראל, הסמל שלמענו אנו נאבקים.

תמיד קיננה בך תחושת השליחות.

כשהתגייסת לצבא להנדסה קרבית, כשהתמת קבע והגעת לתפקיד סגן מפקד פלוגה.

כבר בשירותך הצבאי למדת לדעת מה משמעותה האמיתית, הקשה, של המלחמה בטרור הערבי. ובכל זאת, כאשר אנו בשירות קראנו לך אל הדגל, התגייסת ללא היסוס, וגילית, החל מצעדיך הראשונים בתוכנו - רצון עז, יכולת וכשר ביצוע והעיקר - אומץ לב.

דברים, לזכרו של נחמן חיים ז"ל

הפגנת ביטחון עצמי רב, הקרנת סמכותיות ולכל מי שהיה בקרבך היה ברור כי עוד נכונו לך תפקידים וכי עתידך עוד לפניך.

ראית את המשימה כערך ראשון במעלה, ואת מילויה הדבקני כתנאי הכרחי. לא ויתרת על קוצו של יוד, לא הרמת ידיים נוכח קשיים כשדבר אחד לנגד עיניך: למלא את המטרה כשלמותה.

ואת כל אלה עשית בצל, במסתרים, ללא הילה, ללא תהילה. אביך לא ידע את מספר הטלפון שלך בעבודה. אישתך, קארן, שאותה נשאת אך לפני שנה וחצי, שמעה מפיך מעט מן המעט על תפקידך ועיסוקיך.

ואם בני משפחתך הקרובים אליך ידעו כל כך מעט, קל וחומר שעם ישראל, כולו, אינו יודע עד כמה הוא חייב לך, חיים, אישית, כעבור חלקך בחשגת הביטחון והשקט היחסי.

נכון, יש עליה בטרור הנאה לידי ביטוי בעצמת הפגועים, בתעוזה ובחוצפת המחבלים. אבל רק אתה, חיים, ידעת, כי רק אנחנו חבריך יודעים - כמה אסונות נמנעו, כמה מטעני חבלה נוטרלו, כמה מכוניות תופת לא התפוצצו בירושלים וברחבי ישראל - תודות לעובדה שאתה חיים וחבריך שכמותך סיכנתם את נפשותיכם באישון לילה, כשאזרחי ישראל נמו את שנתם.

זו טבעה של המלחמה החשאית, שקולות הקרב שלה נשמעים בצורה מוחשית ואכזרית רק כך, כאשר מתרחש אסון, כשנופל חלל.

אתה נפלת, חיים, בידי מרצחים בני עוולה מהארגון הקיצוני ביותר, התמאיס. רוחך ואומץ לבך הנחו אותך למיטב דיעתנו גם ברגעך האחרונים, כאשר ניהלת קרב אכזרי עם רוצחך.

דברים, לזכרו של נחאני חיים, ז"ל

אין בפינו מלות נוחמים להודיך אני ורפאל, לאישתך קארן, לאחיך אבשלום ולאחיותיך גלילה ודנה.
אבל הלוואי ותחיה זו עבורם נחמה פורתא, עצם הידיעה כי בשלוש השנים שעבדת בשרות, תרמת
ישירות לחצלת חייהם של עשרות יהודים, בני הארץ הזאת.

אנחנו עובדי שירות הבטחון הכללי מרכינים ראש על קברך ומצדיעים לך.

אנחנו היום המומים אבלים וכואבים.

אבל אנחנו יודעים היטב שכבר בצאתנו מכאן, מבית העלמין הזה, אנחנו חוזרים היישר, אל שדה קרב,
אל הדרך הארוכה והפתלתלה, אל מלחמת מצווה שבה אנו מצויים ושנעמוד בה כל עוד יקומו אויבינו
ויניפו חרבם מול לבנו.

ואנו מבטיחים לך, חיים, כי לא ננוח ולא נשקוט עד אשר נשים את דינו על אלה שפגעו בך.

דמותך, חיים, תהיה נר לרגלנו, תשמש לנו את וסימן להמשיך בדרכנו כיתר עוז ונחישות. אוכדנך -
יאיז את דרכנו במלחמת המחשכים.

במותך חיים, ציווית לנו את החיים, הצורך להמשיך, את הכורח לנצח.

דברי הספד של עופר מפקדו הישיר של חיים ז"ל בטקס פנימי בשירות

סוג העשייה המאוד ייחודית שלנו בשירות, הדרישות מהעובד להשקיע את רוב זמנו ומרצו בעבודה, בתוספת העובדה שאנו איננו יכולים לספר את החוויות שלנו לאנשים מחוץ לשירות, מביאות לתחושת שייכות חזקה וליצירת אווירה משפחתית ויחסי חברות אמיצה בין העובדים.

האווירה המשפחתית הזו, המאפיינת את כלל השירות, באה לידי ביטוי מיוחד בנפת בית-לחם שבה את הקשר בין הרכזים ניתן לאפיין בצורה מוצלחת יותר במושג קשר של אחים מאשר קשר של קולגות.

בתוך הנפה הזו חי ופעל חיים, שהצלחה, על אף היותו הצעיר מכולם בגילו, הפחות מנוסה מכולם, לחפוף עד מהרה לאחד הרכזים המובילים בנפה מבחינה מקצועית וחברתית, וזאת עד היום בו מצא את מותו בידי מרצחיו האכזריים.

דברים, לזכרו של נחמני חיים, ז"ל

אנו בנפה כואבים ואבלים על מותו של חיים, אולם על אף האבל הכבד והגעגועים, נתונה כל הוויתנו לעשייה בשני מישורים עיקריים:
האחד המישור המקצועי אופרטיבי בו אנו ממשיכים במרדף העיקש והמתיש תוך עשיית כל שלאל ידינו על-מנת שנצליח לשים את ידינו על רוצחו של חיים אשר עדיין מסתובב חופשי.

המישור השני-האישי. אנו מבקשים לאמץ אל לבנו וחיקינו את המשפחה החמה והאמיצה של חיים ואת קארן, שיקרה כל כך לכולנו על-מנת שנוכל לסייע להם ולחסיייע בהם בחתמוודות עם תחושת האבדון האופפת את כולנו.

כדי לתת לרצוננו זה ביטוי מוחשי אני רוצה, כנציג הנפה ובשם של אנשיה, להעניק למשפחה ולקארן מגן שיסמל את תחושת השותפות שאנו חשים כלפיהם.

דברים, לזכרו של נחמני חיים, ז"ל

ירושלים, 19 בארץ 93

מיקי שלי,

אתה הליש עלתו חייתי לריכה לטיל, שלובת לריש בסוד לריבשים שנה סמו הקשיים החלודים והנרירים
שרליו בקנים חליבוריים.

אתה לוכר עלמירתי לב אל יכך אני חולה שנהיה בלעסר ?

מיקי שלי, אתה הליש עלתו שסט לא קרלתי או 'חיים' מוסם שלב היו סל-כב הרבה שנות חיבה וכינויים לוחבים
שרק לב יכולים להיות מתלמים ומרויקים סל-כב.

אתה הליש חל-כב ישר, ער להרטיץ, מועולט לא הרשה לי לקולו רקבות בסין כרס סשהינו חלובים לרלות את
הפריחה בריוק בתקופה הלו של השנה, לו שפילו לא הסכמת שנסקול קצת את התור לקולנוס במולדי שבת.

אתה הליש שכל כב יודע להפתיש ועט לזת כל כב לפו בהחטות עלתה מעניק.
כל כב מקשים עלני לא יודעת עט ינוס מוסביק רפיש עליהם אני יכולה לכתוב את חל.

דברים, לזכרו של נחמני חיים, ז"ל

אבנא מכולם, עם חייך בעין לאל אחר אחר, עם אהבה שתמיד מוכנה להינתן כחיבוק רובי וחס.
איקי שלי עם עקשות ויחז עם פה רלב פתוח, מותרים אהר-אהר, אך עם נרעם בכותה מהירות ולא שואר
אינה, טוטה לפעמים, ימות ולא יאיר 'סליחה', אבל יענה אלפי דברים אחרים לפנות ולפנק.

כל כך חרבה פעמים אצרת לי 'אני אהב אותך' הפעמים חשבתי שגם בלאור את כל הפעמים בעצרת לי
את פה - יהיה לי 'אני אהב אותך' אחר לכל יום עד סוף חיי, ואם אף לא אהיה באוהר...

איקי שלי,

אתה חי בתוכי, ממשיך לחייך אליי בעיניים מלירות, ממשיך לפסוקים שלי כשאתי טוטה שלווה, ממשיך לזהוב
אותי, אבל אתה יותר לא מחבק אותי, ולא תחבק אותי עוד לעולם.

הלבן שמכסה אותך כל-כך קטנת, כל-כך קרה, כל-כך עמומה וכל-כך שונה ממה שהיא מכילה.

איקי שלי, אני אהבת אותך.

הי"ד

איתך קבוצה

על חיים

הגעתו של חיים בשנת 1991 היתה בעיצומו של שינוי בהרכב האנשים בנפה כאשר צעירים החליפו ותיקים. עד מהרה התבלט חיים בקומתו הזקופה, קולו הרם ובביטחון העצמי הרב שהקרין.

אולם לא פחות חשובות היו התכונות החברתיות הנהדרות שהקרין על סביבתו, שבחיי נפה תופסים מקום ראשון במעלה בעזרה הדדית. הדאגה לחבר והפרגון

בלטו אצל חיים וכולנו ידענו שאם דבר מה מתקלקל - חיים יסדר.

באם נגנב רדיו טייפ - חיים ידאג לחסר.

באם קיבלת רכב חדש - חיים יתקין לך וילון אחורי.

באם הינך רעב או צמא - חיים יכין.

ובאם רצית לדעת דבר מה - שאל את חיים.

דברים, לזכרו של נחמני חיים, ז"ל

ואת הכל עשה כאילו אין קל מכך, בחפץ לב ובשמחה. וככל שעבדנו וככל שהתמודדנו איש איש עם אתגריו, תמיד מצא את הזמן לשיחת רעים אישית, והחלפת חוויות מקצועיות. ובכל תחום בנפה שאף להטביע את חותמו. חדר הכושר שרצה להקימו, ארוחות הצהריים אותן הכין, ישיבות הנפה אליהן הביא את מטעמי אשתו קארן.

ואיך נשכח את הביקורים של לילות שישי ושבתות, איך הניף את ילדינו על מנת לזכות בחיוד, איך ליטפם ועימם צחק. ומכל שפע התכונות, בלטה אהבתו לקארן.

דרכו היתה דרך חתחתים, ויחד עם זאת הפגין דבקות במטרה, רצון עז להצליח, סדר מופתי, חוש ביקורת וענווה הראוים לשבת.

מסורת כה יפה של רעות ועזרה הדדית, ראוי לה שלא תישכח, למען יראוה בדורות שאחרינו.

מותו של חבר

לכל איש יש שם
שנתנו לו קומתו ואופן חיכו.

קשה, קשה לדבר על חבר בלשון עבר וקשה שבעתיים לעשות כן על חבר שיחד אתנו
צעדנו במלחמה הקשה מול ארגוני המחבלים.
- הוא הלך ואנו נותרנו לכדנו להשלים את המשימה ולתפוס את רוצחו.

שלמה המלך, החכם מכל אדם, כבר קבע כי:
"עת לבכות ועת לשחוק
עת ספוד ועת רקוד
עת מלחמה ועת שלום".

חיים נחמני - שכל כולו היה חיים, חיוך ונועם - עדיין נמצא בתוכנו מנחמנו ומעודדנו
להמשיך במלחמה עד לבוא השלום.

חיים,

כשהגיעה הבשורה המרה, העליתי בזיכרוני את דמותך העדינה והנעימה ויחד עם זאת הנחושה והעקשנית.

את תקופתך הראשונה - תקופת החניכה, עברת אצלנו בירושלים.

תקופה זו, שמטבעה היא קשה ולוחצת לכל עובד שטח חדש, צעיר כמכוגר, התאפיינה אצלך כיאה לאישיותך בשילוב שבין העצמה הפיסית לבין החיך הטוב והילדותי. עבדת קשה, אך ידעת לא לאבד פרופורציות.

מהר מאוד התהלכת בינינו, רכזי הנפה, כאחד אשר זה יובלות חי בתוכנו ובאותו האופן חטבעי קיבלנו אנו אותך.

לכל איש יש שם

שנתן לו חיים

ונתן לו מותו

ולך, שלחמת על חיי האומה ונלחמת על חיך עד טיפת דמך האחרונה, נסיף שם שנותנים לך חבריך: גיבור ישראל.

ארבעה חודשים, ארבעה חודשים עברו ושוב אני נזכר ביום ההוא, יום ראשון הנוראי...

הגעת בבוקר לנפה מלא התלהבות. סוף סוף קיבלת אוטו חדש, כל-כך מיהרת, "יש לי פגישה" אמרת.

מיהרת, אבל לא יכולת לנסוע לפני שתראה לי איזו מערכת הרכבת ברכב. כשסיימת להראות ולהשמיע לי הכל, אמרת "שלום" ונסעת, נסעת ויותר לא חזרת.

ובערב הגיעה הודעה: "קרה משהו בדירה". כל הדרך התפללתי: "רק שזה לא אתה", "רק שזה לא אתה".

כשהגענו, כולם כבר היו שם ולא נשאר מקום לשאלה.

זה היית אתה!!!

מיקו יקר שלי

יום יום - שעה שעה - מתגנן לי שיר בראש
שיר על אמא.

שיר שכל ילדי העולם שרים בכל השעות.

שיר הקורא לאמא בעת צרה.

חאני לא שמעתי את השיר הזה באותן עשר דקות נורליות.

עשר דקות בהן נלחמת על חייך.

נלחמת ברוצחך ובסכינך.

עשר דקות בהן סירבת להיכנע - למות.

אבל הכניעו אותך.

מיקו - ליבי לא ניבא לי כלום.

אני חדלתי להיות אמא באותן עשר דקות.

דברים לזכרו של נחמני חיים ז"ל

ואתה הלכת עם הכאב.

עם הכאב של תבגינה.

ואני - אני נשארתי.

נשארתי אבא. וחייבת להמשיך להיות אבא.

אבא לאבי - לגלילה - לדנה.

אבא לקארן אישתך

אבא לאבא.

אני משתדלת להמשיך ולתפקד בדעה צלולה.

אבל רוב הזמן המחשבות והחשיים מעורפלים.

ובכל זאת - ישנה מחשבה אחת שקצת מקלה עלי

וזאת המחשבה שיבוא יום ואגיע אליך.

ואז - אוכל לחבק אותך חזק חזק, ילד יקר שלי.

אכתבי תנחומים למשפחתו של נחמן חיים ז"ל

בס"ד,

למשפחת נחמני,

קשה לבטא בכתב את ההרגשה, המלים פשוט מגבילות ומצמצמות, אך הרגשנו חובה לחלוק עמכם את הרגשתנו.

גם אנו, כמו כל בית ישראל, זועזענו לשמע הידיעה על הירצחו של חיים, ומה גם שאנו גרים מרחק רחוב אחד ממקום הרצח.

נתחילה עוד לא ידענו במי מדובר, אך למחרת, כשהפרטים התפרסמו, הרגשנו מן הזדהות עמוקה, מן שייכות אישית לאדם ולפועלו.

לא הכרנו את חיים, אך בשבילנו הוא היה שליח, שליח שגם אנחנו בין שולחיו לאותה משימה להבטיח את שלומנו, משימה שאם יהיה צורך יקריב את חייו למענה, ולמעננו. ולכן אנו מרגישים אסירי תודה וחסרי אונים על שאיננו יכולים לחביע את תודתנו לאדם שאת היקר מכל הקריב למעננו, ולמען כל עם ישראל.

אכתבי תנחומים למשפחתו של נחמן חיים ז"ל

ביום שני היינו בדרכנו לבייח "משגב לדך" להולדת בתנו.
ברור היה לנו שאנחנו רוצים להנציח את חיים בשמה והחלטנו לקרא לה חַן.
ראשי תיבות של חיים נחמני, שם שמבטא חיים ונחמה גם יחד.

אנחנו יודעים שאין "במקום", ומי שהלך לא יחזור אלינו, ודבר לא ימלא את הוואקום שנוצר
בהליכתו. ברור לנו שנחמה אין ולא נוכל לרפא את הפצע השותת בלבותיהם של הורים, אחים ורעים.
אך אנו מרגישים צורך וחובה לזיכור תמיד אדם שהיה לו משהו מעבר לחייו הפרטיים - את עם
ישראל - והנצחנו את שמו בשמה של בתנו חַן.

היינו רוצים להכיר ולשמוע יותר על אדם שכה אהבנו ואוהבים מבלי שהכרנוהו. אנחנו רוצים לאמר
הרבה יותר ממה שכתוב כאן אך קשה לבטא זאת במלים...

אתכם באבלכם
ידידיה וליאורה עמוסי